

Barcelona, 19 d'octubre de 2016

 Nota de premsa IVÀLUA I FUNDACIÓ JAUME BOFILL

L'alumnat que participa en activitats extraescolars guanya 2 mesos de progrés acadèmic i 2 mesos i mig en el cas de l'alumnat més vulnerable

Les activitats extraescolars poden ser una eina clau per reduir les desigualtats educatives i l'abandonament escolar: milloren els resultats escolars i generen una major motivació i predisposició a l'aprenentatge

Les activitats extraescolars, enteses com aquelles realitzades per infants i joves fora de l'horari lectiu entre setmana, van experimentar un creixement notable amb la incorporació de les dones al mercat laboral. Més recentment, van anar adquirint valor en tant que recursos educatius que poden ampliar el **aprenentatges** dels infants, així com **compensar les desigualtats educatives** d'aquells infants d'entorns més desavantatjats, ja sigui mitjançant programes de contingut acadèmic o altres programes on es treballen altres tipus d'habilitats socials, valors o actituds.

Alhora, però, les activitats extraescolars han esdevingut un espai de reproducció de desigualtats socials, ja que el capital socioeconòmic de la família és un dels principals factors de **desigualtat en l'accés** a aquestes activitats. A més a més, existeix una oferta d'activitats extraescolars molt heterogènia, amb una gran diversitat de proveïdors i qualitat d'aquests serveis, el que provoca una important **variabilitat** d'impacte en els aprenentatges. **No tothom hi pot accedir ni en les mateixes condicions.**

Serveixen les activitats extraescolars per a millorar els resultats acadèmics dels infants i joves? I per a millorar competències socioemocionals? **Com són els programes d'extraescolars que més impacte tenen en els aprenentatges segons les evidències internacionals?** Hi ha diferències entre les activitats esportives, les artístiques o les centrades en contingut acadèmic en l'impacte que generen? És igual a la primària o a la secundària? Serveixen per reduir les

desigualtats educatives que afecten a l'alumnat més vulnerable? Com podem donar més oportunitats educatives a infants i joves a través de les activitats extraescolars?

Ivàlua i la **Fundació Jaume Bofill** han elaborat un recull de l'evidència científica rigorosa existent sobre **les activitats extraescolars que enforteixen els aprenentatges**, en el marc del projecte '*Què funciona en educació?*', amb l'objectiu d'aportar evidències per a la millora de la política i pràctica educativa a Catalunya.

A continuació **trobareu alguns resultats** de la revisió d'evidències, que seran presentats i posats a debat amb la comunitat educativa en aquest **acte**, al qual us convidem. Si esteu interessats/des, l'autora de l'informe, així com alguns dels experts/es de la taula rodona, estaran també disponibles per a ser **entrevistats/des**:

Les extraescolars a debat: quines i com generen oportunitats educatives?

Data: 19 d'octubre de 2016, 18h

Lloc: Palau Robert. Passeig de Gràcia, 107. Barcelona

Programa: <http://www.fbofill.cat/agenda/les-extraescolars-debat-quines-i-com-generen-oportunitats-educatives>

Amb la participació de:

Sheila González, doctora en Ciències Polítiques i Transformació social, investigadora i professora al Dept. De Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de l'Institut Infància. **Presentarà la revisió d'evidències:** *Quin impacte tenen les activitats extraescolars sobre els aprenentatges dels infants i joves?*

Edgar Iglesias, doctor en Pedagogia, professor al Dept. de Pedagogia Aplicada de l'UAB i membre de l'equip educatiu de l'Associació Educativa Integral del Raval. Va ser Visiting Scholar a la Graduate School of Education de la Stanford University (EEUU) al 2015 realitzant una recerca sobre after-schools programs.

Gerard Ros, director de l'escola Mas Masó de Salt.

Ester Bonal, directora de Xamfrà, centre de música i escena del Raval

Marcel·lina Bosch, cap del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

El debat es podrà seguir en directe per streaming a través de la web <http://www.fbofill.cat>, i també via Twitter amb el hashtag #EduEvidències

Contacte:

Judit Vallès, e-mail: jvalles@fbofill.cat, telf. 934588700

Què funciona en educació?

Evidències per a la millora educativa

ivàlua Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Alguns resultats destacats: *Quin impacte tenen les activitats extraescolars sobre els aprenentatges dels infants i joves?*

De quines activitats extraescolars parlem?

- ✓ La revisió de les evidències s'ha centrat en l'efectivitat de les activitats que **tenen lloc durant els dies lectius en horari extraescolar, amb una certa regularitat** (com a mínim setmanal) i que tenen per objectiu influir en els aprenentatges dels infants i joves participants.

Les activitats extraescolars milloren els resultats de l'alumnat?

- ✓ Participar en determinades activitats extraescolars equival a un guany de **dos mesos** sobre el progrés acadèmic mitjà de l'alumnat en un curs escolar i de **dos mesos i mig en el cas de l'alumnat més vulnerable**.

Quines competències poden millorar les activitats extraescolars?

- ✓ L'alumnat que participa en activitats extracurriculars:
 - millora els seus resultats escolars (especialment en **matemàtiques i lectura**),
 - mostra una **major motivació i predisposició a l'aprenentatge** i
 - **incrementa les seves expectatives formatives per a l'educació post-obligatòria**, en comparació amb aquells que no hi participen.
- ✓ Tot i que en menor mesura, les activitats extraescolars produeixen un **increment en habilitats psicosocials** (autoestima, identitat, etc.) i **redueixen comportaments de risc** (consum de drogues, alcohol, etc.).
- ✓ L'assistència a activitats esportives o d'aprenentatges formals ajuda a **reduir l'abandonament escolar**.

Com han de ser les activitats extraescolars per a ser efectives?

Les activitats extraescolars contribueixen a donar més oportunitats educatives als infants i joves, especialment als més desfavorits. Però d'activitats extraescolars en podem trobar de molts tipus i de qualitat molt diversa, i no totes afavoreixen de la mateixa manera els aprenentatges. Les característiques que **fan guanyar efectivitat** són:

- ✓ Programes d'extraescolars que tenen **objectius clars** d'aprenentatge, tant acadèmics com socials o psicoemocionals.
- ✓ Programes d'extraescolars centrats en **aprenentatges formals**. No obstant, les activitats esportives també redueixen l'abandonament escolar i les activitats artístiques tenen més efecte en les actituds i habilitats socials.
- ✓ Programes on hi ha **varietat d'activitats (formatives i lúdiques)**, en tant que són més motivadors per a l'assistència, especialment a l'etapa d'educació secundària.
- ✓ **Vinculades amb el que es fa a l'escola** durant l'any.
- ✓ La utilització de **metodologies més innovadores** i experiencials i menys tradicionals.
- ✓ **Planificades amb una durada equilibrada, ni molt curta ni molt llarga**: amb una duració de mínim 45 hores i màxima de, per exemple, 100 hores en el cas dels programes de lectura i de 200 hores en els de matemàtiques.
- ✓ Són dirigides per un personal que ha de tenir o rebre una **formació i preparació específica** per a les activitats.
- ✓ Es realitzen individualment, o en grups que poden anar variant la composició.

Contacte:

Judit Vallès, e-mail: jvalles@fbofill.cat, telf. 934588700

Què funciona en educació?

Evidències per a la millora educativa

ivalua | Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Quin alumnat té més a guanyar amb les activitats extraescolars?

- ✓ Les activitats extraescolars beneficien en major mesura l'**alumnat de baix rendiment** i l'**alumnat de perfil socioeconòmic baix**.
- ✓ Milloren els resultats tant de l'**alumnat de primària com de secundària**. A primària es produeix un major efecte sobre el seu rendiment escolar i a la secundària un major efecte en les habilitats socials i actituds vers l'aprenentatge.

Quines són algunes de les implicacions per a la pràctica a Catalunya?

En el context actual, amb altes taxes de fracàs i abandonament escolar i amb un l'alumnat més desfavorit que participa en menor mesura en les activitats extraescolars, **les activitats extraescolars poden ser una eina de gran rellevància per a l'èxit escolar i la reducció de les desigualtats educatives**. Algunes **propostes** per avançar en aquest camp a Catalunya són:

- ✓ Cal incentivar el **desenvolupament d'activitats educatives atractives** per als infants i joves que combinin **de forma equilibrada el reforç escolar i les activitats lúdiques**.
- ✓ Convé **ampliar les opcions de participació en les activitats extraescolars** de l'alumnat socialment desfavorit.
- ✓ És necessari ressaltar la importància de **les activitats extraescolars com a prevenció** i no només com a compensador de baixos resultats acadèmics.
- ✓ El **disseny** de les activitats extraescolars ha de tenir present els **factors d'èxit** abans assenyalats.
- ✓ Alhora que apostem perquè el disseny de les activitats extraescolars al nostre país tingui en compte allò que ens diu l'evidència internacional, insistim també en la necessitat que **s'avaluïn els programes d'extraescolars existents a Catalunya**. Només així podrem conèixer com funcionen en el nostre entorn més proper.

Programa acte presentació: <http://www.fbofill.cat/agenda/les-extraescolars-debat-ques-i-com-generen-opportunitats-educatives>

Més informació projecte 'Què funciona en educació?':

<http://www.fbofill.cat/projectes/que-funciona-en-educacio-evidencies-la-millora-educativa>

<http://www.ivalua.cat/generic/static.aspx?id=2989>

CONTACTE:

Judit Vallès, cap de projectes de la Fundació Jaume Bofill. Telf. 934588700, e-mail: jvalles@fbofill.cat

Si voleu contactar amb els experts/es:

- Sheila González, autora de la revisió d'evidències sobre l'impacte de les activitats extraescolars en diferents països: e-mail: sheila.gonzalez@uab.cat

- Edgar Iglesias, professor de la UAB i expert en aquest tema a Catalunya: e-mail: edgar.iglesias@uab.cat

- Miquel Àngel Alegre, analista d'IvÀlua i coordinador de les revisions d'evidències 'Què funciona en Educació?': e-mail: miquelangel.alegre@ivalua.cat, telèfon: 93 554 53 00

Contacte:

Judit Vallès, e-mail: jvalles@fbofill.cat, telf. 934588700